O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA' LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
____
O'quv ishlari bo'yicha prorektor
T.S. Sharipov
2024 yil «29» 08

PUL, KREDIT VA BANKLAR

fani bo'yicha

SILLABUS

Kunduzgi va kechki ta'lim uchun

Bilim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq

Ta'lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv

Ta'lim yo'nalishi: 60410400 – Moliya va moliyaviy texnologiyalar

SAMARQAND – 2024

Modul/ FAN SILLABUSI
Bank moliya xizmatlari fakulteti
60410400 – Moliya va moliyaviy texnologiyalar ta'lim yo'nalishi

Fan nomi:	Pul, kredit va banklar **(PKB)**
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	MONCRB06
Yil:	3
Semestr:	5
Ta'lim shakli:	Kunduzgi,kechki
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	44
Amaliy mashg'ulotlar	46
Labaratoruya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Test
Fan tili:	O'zbek

Fanning maqsadi (FM)

FM1	Talabalarda pul zarurligi, pulning mohiyati, pul va pul muomalasi nazariyasi, kredit va kredit tizimi, banklar va bank tizimi, shuningdek xalqaro valyuta munosabatlari tizimidagi valyutaning o'rni va ahamiyati to'g'risida nazariy va amaliy bilimlarni shakllantirish.

Fanni o'zlashtirish uchun elementar bilimlar

1.	Iqtisodiy nazariya (ECONOM6)
2.	Makroiqtisodiyot (MACECO06)
3.	Mikroiqtisodiyot (MIKROE06)
4.	Moliya (FINAC06)

Ta'lim natijalari: (TN)

	Bilimlar jihatidan:
TN 1	Pul-kredit sohasidagi jarayonlarni tizimlashtirish va baholash bo'yicha bilimlarga ega bo'lish;
TN 2	Zamonaviy pul nazariyasining talqinlarini va pul aylanishini tashkil qilishni bilish kerak;
TN 3	Kredit tizimi barqarorligini ta 'minlash va o' zbekiston Respublikasi bank tizimini tashkil etish bo 'yicha ko' nikmalarni egallash;
TN 4	Xalqaro moliya-kredit institutlari faoliyatini tashkil etish tushunchasiga ega bo'lish

	Ko'nikmalar jihatidan:
TN 5	Kredit turlari va shakllarini farqlash kerak;
TN 6	Pul va pul islohotida talab va taklifni aniqlay olish;
TN 7	Tijorat banklarining faol operatsiyalari va daromadlari xavfini baholashni aniqlash qobiliyatiga ega bo'lish;
TN 8	Haqiqiy vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish

Fan mazmuni

	Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza(M)	Ajratilgan soatlar
M1	"Pul, kredit va banklar" faniga kirish.	2
M2	Pulning kelib chiqishi, zarurati va funktsiyalari.	2
M3	Pul turlari va ularning evolyutsiyasi.	2
M4	Pul nazariyalari	2
M5	Pul aylanmasi va uning tuzilishi	2
M6	Pul massasi va pul agregatlari	2
M7	Pul tizimi: tushunchasi, turlari va uning elementlari	2
M8	Inflyatsiya va inflyatsiyaga qarshi choralar	2
M9	Pul islohotlari	2
M10	Kreditning zarurati, mohiyati, funktsiyalari va shakllari.	2
M11	Kredit foizi va kredit foiziga ta'sir qiluvchi omillar	4
M12	Banklarning paydo bo'lishi va bank tizimi.	2
M13	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va uning tuzilishi	2
M14	Markaziy banklar va ularning vazifalari.	2
M15	Tijorat banklari va ularning vazifalari.	2
M16	Tijorat banklarining operatsiyalari.	2
M17	Bankdan tashqari moliya-kredit muassasalari	2
M18	Bank inqirozining mohiyati	2
M19	Xalqaro munosabatlar darajasida pul harakati	2
M20	Xalqaro moliya institutlari, ularning maqsadi va vazifalari	4
	Semestr bo'yicha jami	**44**

	Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulot (A)	Ajratilgan soatlar
A1	"Pul, kredit va banklar" faniga kirish.	2
A2	Pulning kelib chiqishi, zarurati va funktsiyalari.	2
A3	Pul turlari va ularning evolyutsiyasi.	2
A4	Pul nazariyalari	2
A5	Pul aylanmasi va uning tuzilishi	2
A6	Pul massasi va pul agregatlari	2

A7	Pul tizimi: tushunchasi, turlari va uning elementlari	2
A8	Inflyatsiya va inflyatsiyaga qarshi choralar	2
A9	Pul islohotlari	2
A10	Kreditning zarurati, mohiyati, funktsiyalari va shakllari.	2
A11	Kredit foizi va kredit foiziga ta'sir qiluvchi omillar	4
A12	Banklarning paydo bo'lishi va bank tizimi.	4
A13	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va uning tuzilishi	4
A14	Markaziy banklar va ularning vazifalari.	2
A15	Tijorat banklari va ularning vazifalari.	2
A16	Tijorat banklarining operatsiyalari.	2
A17	Bankdan tashqari moliya-kredit muassasalari	2
A18	Bank inqirozining mohiyati	2
A19	Xalqaro munosabatlar darajasida pul harakati	2
A20	Xalqaro moliya institutlari, ularning maqsadi va vazifalari	2
	Semestr bo'yicha jami	**46**

Mustaqil ta'lim (MT)		**Soatlar soni**
MT1	Pulning paydo bo'lishi va qo'llanilishi uchun zarur shartlar	2
MT2	Davlat iqtisodiyotini rivojlantirishda pulning roli	4
MT3	Oltinning pul sifatida foydalanilishi	4
MT4	Pulning mohiyati iqtisodiy kategoriya sifatida	4
MT5	Pulning xususiyatlari. Pul, fuqarolik huquqiy munosabatlarining ob'ekti sifatida	2
MT6	Pul umumiy ekvivalent sifatida	2
MT7	Pul shakllari va turlarining evolyutsiyasi	4
MT8	Pul nazariyasi-pul turlari va asosiy pul nazariyalari	4
MT9	Pulning metallistik nazariyasiga tanqidiy qarashlar	4
MT10	Nominalistik pul nazariyasining paydo bo'lishining shartlari va asosiy qoidalari	4
MT11	Pul massasi va uning asosiy agregatlari	2
MT12	Pul emissiyasi va pulni iqtisodiy muomalaga chiqarish.	2
MT13	Pul tizimi va uning rivojlanishining genezisi, turlari va elementlari	4
MT14	O ' zbekiston Respublikasining pul tizimi va uning elementlari	4

MT15	Inflyatsiya va unga qarshi kurashish usullari	4
MT16	Jahon pul islohotlari.	4
MT17	Kredit: uning ehtiyojlari, funktsiyalari, shakllari va turlari	2
MT18	Kreditning roli va uning iqtisodiyotga ta'siri nazariyasi.	2
MT19	Kredit foizi va kredit foiziga ta'sir qiluvchi omillar	2
MT20	Banklarning paydo bo'lishi va bank tizimi.	2
MT21	O'zbekiston Respublikasi bank tizimi va uning tuzilishi	2
MT22	Markaziy bank va uning vazifalari	2
MT23	Milliy valyuta kursi va unga ta'sir etuvchi omillar	2
MT24	Tijorat banklari, ularning faoliyati asoslari va funktsiyalari	4
MT25	Tijorat banklarining operatsiyalari	4
MT26	Pul-kreditni tartibga solish tizimi va uning elementlari.	2
MT27	Bankdan tashqari moliya-kredit muassasalari	4
MT28	Bank inqirozlari	4
MT29	Xalqaro iqtisodiy munosabatlardagi pul oqimlari	2
MT30	Xalqaro moliya institutlari, ularning maqsadi va vazifalari	2
	Jami :	**90**

"Pul, kredit va banklar" fanidan ishlab chiqilgan ishchi o'quv dasturiga mustaqil ta'lim va mustaqil ishlarga mavzular qo'shilishi mumkin. Talabalar tomonidan mustaqil ravishda o'rganilgan va dolzarb mavzularda taqdimotlar tayyorlash va taqdim etish tavsiya etiladi.

Asosiy adabiyotlar:

1	Abdullayeva Sh.Z. "Bank ishi" o'quv qo'llanma T. "Iqtisod-Moliya" 2019 y. – 628 b.
2	Omonov A.A., Qoraliyev T.M., "Pul va Banklar" darslik. T.: "Iqtisod-Moliya" 2019 y. 461 b.
3	Abdullayeva Sh.Z. Azizov U.O'. Bank ishi Darslik 1-qism- T.: "Iqtisod-Moliya" 2019 y. 732 b.
4	O ' zbekiston Respublikasi Prezidentining "o' zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo 'yicha harakatlar strategiyasi to' g 'risida" gi farmoni, PF-4947, 07.02.2017-y.
5	Qoraliyev T.M., Sattarov O. va boshqalar "Tijorat banklari faoliyati tahlili". O'quv qo'llanma. 2016-yil. – 192 b.

6	Saidov D. Pul va pul muomalasi. O'quv qo'llanma / T. ekstremum press, 2016 y. 110 b.
	Qo'shimcha adabiyotlar:
1	O'zbekiston Respublikasi Konstitusiyasi. 01.05.2023
2	O ' zbekiston Respublikasi Prezidentining "o' zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo 'yicha harakatlar strategiyasi to' g 'risida" gi farmoni, PF-4947, 07.02.2017-y.
3	Qoraliyev T.M., Sattarov O. va boshqalar "Tijorat banklari faoliyati tahlili". O'quv qo'llanma. 2016-yil. – 192 b.
4	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2015-yil 6-maydagi PQ-2344-sonli "Tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini yanada oshirish va ularning resurs bazasini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g 'risida"gi arori//0'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to'plami. - Toshkent, 2015. -№ 18. —3-4-b.
5	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 12-sentabrdagi PQ-3270-sonli "Respublika bank tizimini yanada rivojlantirish va barqarorligini oshirish chora-tadbirlari to'g 'risida"gi qarori. www.lex.uz.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'yilmasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- ftarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa.

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektga puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;

- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

c) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan xaqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

d) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Agar talaba hemis tizimida baholanganda quyidagicha baholanadi.
0-59 ballgacha 2 baho, 60-69 ballgacha 3 baho, 70-89 ballgacha 4 baho, 90-100 ballgacha 5 baho.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Muallif:	**Norqulov H.I.-** "Bank ishi" kafedrasi assistenti; **Tursuov F.M.-** "Bank ishi" kafedrasi assistenti.
E – mail:	habibullonorkulov9@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
Taqrizchilar:	**Xaydarov Z.Sh.** - "Umar" AITB "Ipak yo'li" Samarqand filiali boshqaruvchisi o'rinbosari; **Niyozov Z. D.** - SamISI., "Bank ishi" kafedrasi dotsenti.

Mazkur Sillabus institut o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan. (№ 5-14-14/1)

Mazkur Sillabus "Bank ishi" kafedrasining 2024 yil 27 avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv- uslubiyat bo'limi boshlig'i: **I. E. Shodmonov**

Fakultet dekani: **O.M.Pardayev**

Ikkinchi va kechki ta'lim bo'limi boshlig'i: **R.D. Samandarov**

Kafedra mudiri: **A. M. Karimova**

Tuzuvchi: **F.M. Tursunov**